

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi torjunta-ainelain
7 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Torjunta-aineiden tarkastuksesta ja rekisteröinnistä valtiolle aiheutuvien kustannusten kattamiseksi torjunta-aineen markkinoijien on tuloutettava valtiolle vuosittain 2,5 prosenttia torjunta-aineiden edellisen vuoden liikevaihdosta. Sen johdosta, että maksut eivät ole enää viime vuonna kattaneet kustannuksia, tulisi maksuja korottaa. Torjunta-

aineiden markkinoijan maksettava veronluonteinen maksu ehdotetaan korotettavaksi 2,5 prosentista 3,5 prosenttiin.

Lakiehdotus liittyy vuoden 1998 valtion talousarvioesitykseen ja se tulisi käsitellä talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

1.1. Lainsäädäntö

Torjunta-ainelain (327/1969) mukaan torjunta-aineena saadaan valmistaa, luovuttaa ja käyttää vain torjunta-ainelautakunnan hyväksymiä valmisteita. Ennen hyväksymistä valmisteella on suoritettava tutkimukset ja tarkastukset, joiden perusteella voidaan todeta, että valmiste täyttää laissa säädettyt hyväksymisen edellytykset. Lain 7 §:n mukaan torjunta-aineiden rekisteröintihakemusten käsittelemisestä ja tutkimuksista valtiolle aiheutuvien kustannusten kattamiseksi on perittävä maksua, jonka perimisestä laissa on yksityiskohtaiset säännökset.

Suomen liittyessä Euroopan yhteisöön torjunta-ainelakia muutettiin (1204/1994) siltä osin kuin yhteisön kasvinsuojeluaineiden markkinoille toimittamista koskeva direktiivi 91/414/EY sitä edellytti. Direktiivin voi-

maantulon jälkeen markkinoille tulevina kasvinsuojeluaineina on mahdollista rekisteröidä vain komission hyväksymiä tehoaineita sisältäviä kasvinsuojeluaineita. Yhteisön menettelyssä tutkitaan tehoaineiden turvallisuus. Jos valmiste on rekisteröity jo toisessa jäsenvaltiossa, tulisi se vastavuoroisuuden edellytyksellä hyväksyä muissakin jäsenvaltioissa ilman tarkastusta, edellyttäen, että valmiste on tarkastettu vastaavanlaisissa maatalous-, kasvinsuojelu- ja ympäristöoloissa suoritetuin tutkimuksin. Jos tarkastukset ovat tarpeen, ne on hakijan suoritettava omalla kustannuksellaan.

Ennen direktiivin voimaantuloa yhteisössä markkinoilla olleiden valmisteiden rekisteröinti suoritetaan aikaisemman lainsäädännön mukaisesti. Torjunta-aineasetuksen (792/1995) mukaan tutkimuksia valmisteen käyttökelpoisuuden selvittämiseksi suorittavat maatalouden tutkimuskeskus ja metsäntutkimuslaitos. Suomen ympäristökeskus suorittaa valmisteen ympäristöhaittojen arvi-

oinnin, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus valmisteen terveysvaikutusten arvioinnin ja sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto valmisteen työsuojelullisen arvioinnin. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksessa kootaan tutkimusten ja arviointien tulokset, minkä jälkeen torjunta-ainelautakunta esitetyn selvityksen perusteella ratkaisee valmisteen hyväksymisen.

1.2. Käytäntö

Uusien säännösten mukaan rekisteröitävien valmisteen rekisteröimisestä aiheutuvat kustannukset tulevat näin ollen vähenemään. Kuluu kuitenkin vielä useita vuosia ennen kuin valmisteen rekisteröinti tulee toimimaan uuden järjestelmän mukaisesti. On odotettavissa, että arviolta 5 vuoden kuluttua tarkastustoiminta vähenee sen mukaan kuin Euroopan unionin (EU) torjunta-ainedirektiivien määräykset toteutuvat käytännössä.

Kustannukset

Maksullisen toiminnan kustannukset ovat vuonna 1996 olleet yhteensä 8 358 000 markkaa, josta

- kasvintuotannon tarkastuskeskuksen kustannukset 2 981 000 markkaa,
- maatalouden tutkimuskeskuksen kustannukset 2 050 000 markkaa ja
- muiden viranomaisten kustannukset 3 327 000 markkaa.

Vuonna 1997 lain mukaan katettavien kustannusten määrän arvioidaan olevan 8 300 000 markkaa ja yhtä suuri vuonna 1998. Torjunta-aineiden tarkastustoiminnasta valtiolle aiheutuvien kustannusten ei arvioida enää lähivuosina nousevan.

Maksujen kertymä

Lain mukaan tuloutettavien maksujen kertymiseen vaikuttaa torjunta-aineiden myynnin volyyymi ja torjunta-aineiden hinnat. Myynnin arvo on viime vuosina ollut yhteensä 230—240 miljoonaa markkaa. 2,5 % laskettuna myydyin tai muuten luovutetun tai käytetyn torjunta-aineen arvonlisäverottomasta nettomyyntihinnasta on tuottanut viime vuosina noin 5,9 miljoonaa markkaa. Näin ollen kustannusten kattamisessa on 2,4 miljoonan markan vaje.

Torjunta-aineiden myynti on laskenut taasisesti 1980-luvusta lähtien viime vuosiin

saakka. Tällä hetkellä vuosittainen myyntimäärä tehoaineiksi laskettuna on asettunut noin 1 000 tonnin tasolle, eikä suurempia muutoksia myyntimäärissä ole odotettavissa lähivuosina. Näyttää myös siltä, että torjunta-aineiden hintataso säilyy nykyisellään tai jopa laskee kiristyvästä kilpailutilanteesta johtuen (mm. aineiden rinnakkaistuonti sallittava jatkossa).

1.3. Maksujen määrätymisperusteen tarkistaminen

Edellä esitetyllä perusteella torjunta-aineiden myynnin arvoon perustuva vuosittain perittävä maksu tulisi korottaa 3,5 prosenttiin. Valmisteen rekisteröinnistä peritään 5 000 markkaa rekisteröintimaksua. Rekisteröintihakemusmaksuja on vuosittain kertynyt noin 150 000 markkaa. Torjunta-aine hyväksytään määrääjäksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Hyväksyminen ja rekisteröinti voidaan hakemuksesta uusiksi. Lakia ehdotetaan muutettavaksi myös niin, että rekisteröinnistä suoritettava maksu olisi suoritettava myös haettaessa valmisteelle uudelleenrekisteröintiä.

On osoittautunut, että rekisteröintimaksun suuruus eräiden vähän käytettyjen valmisteen rekisteröinnin hakemiselle. Tämä koskee lähinnä puutarhatuotannossa käytettäviä tarkoitettuja ja Suomessakin tarpeellisia valmisteita. Sen johdosta ehdotetaan lakiin otettavaksi säännös, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi hakemuksesta vapauttaa maksuvelvollisen suorittamasta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun maksun tai alentaa sitä, jos valmisteen markkinointi Suomessa arvioidaan vähäiseksi, mutta sen markkinoille toimittamista on pidettävä kasvinsuojelun kannalta tarpeellisena.

2. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksen valmistelussa on tarkastustoiminnan kustannukset otettu huomioon sellaisina kuin valvontaviranomaiset ovat ne esittäneet. Maksullisesta toiminnasta laadittu laskelma on käsitelty torjunta-ainelautakunnassa. Torjunta-ainetuottajien yhdistys on esityksestä antamassaan lausunnossa vastustanut maksujen korotusta.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Maksun korotuksen arvioidaan korottavan maksukertymän noin 8,3 miljoonaan markkaan.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1998 talousarvioesitykseen ja tulisi käsitellä sen yhteydessä.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

torjunta-ainelain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/1969) 7 §, sellaisena kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1031/1987), seuraavasti:

7 §

Niiden kustannusten kattamiseksi, jotka aiheutuvat torjunta-aineiden rekisteröintihakemusten käsittelemisestä ja torjunta-ainerekisterin pitämisestä, on valtiolle suoritettava seuraavat maksut:

1) 5 000 markkaa kultakin valmisteelta haettaessa rekisteröintiä tai uudelleen rekisteröintiä; ja

2) 3,5 prosenttia edellisenä kalenterivuonna myydyin tai muuten luovutetun taikka käytetyn torjunta-aineen arvonlisäverottomasta nettomyyntihinnasta.

Velvollinen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun maksun suorittamiseen on maahantuojia ja kotimainen valmistaja siltä osin kuin ne ovat myyneet tai muutoin luovuttaneet

torjunta-ainetta tukkuliikkeelle, vähittäisliikkeelle tai käyttäjälle taikka ovat käyttäneet sen itse. Siltä osin kuin maahantuojia tai kotimainen valmistaja on myynyt tai muutoin luovuttanut torjunta-ainetta muille kuin edellä mainituille, on maksuvelvollinen se, joka on hankkinut torjunta-aineen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi hakeuksesta vapauttaa maksuvelvollisen suorittamasta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun maksun tai alentaa sitä, jos valmisteen markkinointi Suomessa arvioidaan vähäiseksi, mutta sen markkinoille toimittamista on pidettävä kasvinsuojelun kannalta tarpeellisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Kari Häkämies*

Laki

torjunta-ainelain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/1969) 7 §, sellaisena
 kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1031/1987), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Niiden kustannusten kattamiseksi, jotka aiheutuvat torjunta-aineiden rekisteröinti- ja käsittelemisestä ja torjunta-ainere- kisterin pitämisestä, on valtiolle suoritettava seuraavat maksut:

- 1) 5 000 markkaa kultakin valmisteelta rekisteröintiä haettaessa; ja
- 2) 2,5 prosenttia edellisenä kalenterivuonna myydyin tai muuten luovutetun taikka käytetyn torjunta-aineen liikevaihtoverottomasta nettomyyntihinnasta.

Velvollinen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun maksun suorittamiseen on maahantuojaja kotimainen valmistaja siltä osin kuin ne ovat myyneet tai muutoin luovuttaneet torjunta-ainetta tukkuliikkeelle, vähittäisliikkeelle tai käyttäjälle taikka ovat käyttäneet sen itse. Siltä osin kuin maahantuojaja tai kotimainen valmistaja on myynyt tai muutoin luovuttanut torjunta-ainetta muille kuin edellä mainituille, on maksuvelvollinen se, joka on hankkinut torjunta-aineen.

7 §

Niiden kustannusten kattamiseksi, jotka aiheutuvat torjunta-aineiden rekisteröinti- ja käsittelemisestä ja torjunta-ainere- kisterin pitämisestä, on valtiolle suoritettava seuraavat maksut:

- 1) 5 000 markkaa kultakin valmisteelta haettaessa rekisteröintiä tai uudelleen rekisteröintiä; ja
- 2) 3,5 prosenttia edellisenä kalenterivuonna myydyin tai muuten luovutetun taikka käytetyn torjunta-aineen *arvonlisäverottomasta nettomyyntihinnasta*.

Velvollinen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun maksun suorittamiseen on maahantuojaja ja kotimainen valmistaja siltä osin kuin ne ovat myyneet tai muutoin luovuttaneet torjunta-ainetta tukkuliikkeelle, vähittäisliikkeelle tai käyttäjälle taikka ovat käyttäneet sen itse. Siltä osin kuin maahantuojaja tai kotimainen valmistaja on myynyt tai muutoin luovuttanut torjunta-ainetta muille kuin edellä mainituille, on maksuvelvollinen se, joka on hankkinut torjunta-aineen.

*Maa- ja metsätalousministeriö voi hake-
 mukselta vapauttaa maksuvelvollisen suorit-
 tamasta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun
 maksun tai alentaa sitä, jos valmisteen mark-
 kinointi Suomessa arvioidaan vähäiseksi,
 mutta sen markkinoille toimittamista on pi-
 dettävä kasvinsuojelun kannalta tarpeellise-
 na.*

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 1998.*

